

Jaarverslag
2018

MM Long Term Investment Fund

Inhoudsopgave

1	Algemene informatie	3
2	Profiel	4
3	Kerncijfers	6
4	Verslag van de beheerder	7
4.1	Marktontwikkelingen	7
4.2	Gevoerd beleid	7
4.3	Rendement	8
4.4	Vooruitzichten	9
4.5	Risicomanagement.....	10
4.6	Maatschappelijk verantwoord beleggen.....	18
5	Jaarrekening	22
5.1	Balans	22
5.2	Winst- en verliesrekening	23
5.3	Kasstroomoverzicht.....	24
5.4	Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening.....	25
5.5	Overige toelichtingen	32
5.6	Resultaatbestemming.....	33
5.7	Gebeurtenissen na balansdatum	33
5.8	Grondslagen voor de jaarrekening	33
6	Overige gegevens	38
6.1	Belangen van de beheerder.....	38
6.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	39

1 Algemene informatie

Beheerder

Aegon Investment Management B.V. (hierna genoemd 'AIM'), gevestigd in Den Haag, is de beheerder. AIM beheert alle fondsgoederen (art. 5 Terms & Conditions TKPI MM Fund Series).

Tot 31 december 2018 was de beheerder TKP Investments B.V. (hierna genoemd 'TKPI'). Vanaf 1 januari 2019 is TKP Investments B.V. juridisch gefuseerd met Aegon Investment Management B.V. Vanaf deze datum bestaat de naam TKP Investments als een handelsnaam van Aegon Investment Management B.V. Elke referentie in dit rapport naar TKP Investments of TKPI moet gelezen worden als AIM handelend als TKP Investments.

De directie van AIM wordt gevoerd door Wouter Peters, Coos Luning, Rishi Santokhi, Eric van der Maarel, Barbara Bakker, Gary Black, Olaf van den Heuvel en Philip Smith. De directie van TKPI werd gevoerd door Coos Luning, Robert Leenes, Wouter Peters en Annemieke Docter.

Bewaarder

Citibank Europe plc (Netherlands Branch), gevestigd te Schiphol, vervult de taak van bewaarder.

Juridisch eigenaar

Aegon Custody B.V. vervult de taak van juridisch eigenaar.

Adres

Kantoor Den Haag
Aegonplein 6
2591 TV Den Haag

Kantoor Groningen
Europaweg 31
9723 AS Groningen

Correspondentieadres

Postbus 5142
9700 GC Groningen

Telefoon: +31 50 317 53 17
www.tkpinvestments.com

Onafhankelijke accountant

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Beheer en administratie

AIM voert het beheer en de administratie. AIM maakt gebruik van de diensten van Stichting TKP Pensioen Treasury alwaar voor rekening van het fonds posities in rekening-courant en deposito's kunnen worden aangehouden.

2 Profiel

Beleggingsbeleid

Het fonds belegt wereldwijd voornamelijk in aandelen uit zowel ontwikkelde als opkomende landen. Het beleggingsfonds wordt gekenmerkt door een lange termijn horizon, lage turnover en een focus op kwaliteit en duurzame ontwikkeling. Hierdoor wordt op langere termijn ook een relatief stabiel rendement beoogd.

Doelstelling

Het behalen van een cumulatief rendement op vijfjaars basis van 10% boven de gekozen benchmark.

Benchmark

MSCI All Countries World Index Total Net Return (in euro).

Fonds management

Het vermogensbeheer vindt plaats via een multi-manager strategie. Hierbij kan de beheerder één of meerdere externe best-in-class vermogensbeheerders op basis van beleggingsstijl, deskundigheid en capaciteiten. Deze aanpak zorgt voor een spreiding van beleggingsstijlen van meerdere vermogensbeheerders wereldwijd. De kans op stabiele bovengemiddelde rendementen is hierdoor groter. Aan externe managers worden nauw omschreven mandaten verleend. Per mandaat zijn met de externe managers een maximale tracking error en lineaire restricties overeengekomen. De omvang van een mandaat ten opzichte van de omvang van de totale portefeuille is afhankelijk van het risicoprofiel van het desbetreffende mandaat. In het geval van dit fonds gaat het om een actief mandaat. Dit mandaat is verstrekt aan 3 managers.

Beleggingen in met de beheerder gelieerde beleggingsfondsen

Het fonds heeft geen beleggingen in gelieerde beleggingsfondsen.

Structuur

Het fonds is een Fonds voor Gemene Rekening van het open-end type en is een beleggingsinstelling in de zin van artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht.

Rechtspersoon en voorwaarden

Het fonds heeft geen rechtspersoonlijkheid. De Terms & Conditions en hetgeen ter uitvoering daarvan geschiedt, vormen geen maatschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap. Het fonds heeft als doelstelling het collectief en voor rekening en risico van de participanten beleggen in effecten. De werking van het fonds is neergelegd in de Terms & Conditions. In het 'Fund Fact Sheet' is het beleggingsbeleid van het fonds omschreven.

Participanten

In het fonds kunnen uitsluitend entiteiten participeren die aangemerkt worden als professionele belegger volgens de Wet op het financieel toezicht.

Units

De door de participanten te verwerven units luiden op naam en zijn, behoudens inlossing door de beheerder, niet overdraagbaar en mogen niet worden verpand of bezwaard met enig ander beperkt recht van welke aard dan ook. De beheerder geeft geen participatiebewijzen uit. De beheerder zal krachtens en in overeenstemming met het bepaalde in de Toetredingsovereenkomst, respectievelijk het Bericht van Uittreding, op elke Waardebepalingsdatum units uitgeven respectievelijk inlossen. Elke laatste werkdag van de maand geldt als Waardebepalingsdatum alsmede door de beheerder op verzoek van de participant vastgestelde werkdagen. De vergoeding bij toetreding is forfaitair vastgesteld op 0,30% van de ingelegde gelden respectievelijk 0,25% van het bedrag van de inlossing bij uittreding. De beheerder is te allen tijde bevoegd om, in afwijking van het voorgaande, de werkelijke transactiekosten in rekening te brengen. De beheerder is bevoegd om de transactiekosten te laten vervallen indien en voor zover toe- en uittredingen gesaldeerd kunnen worden. De vergoeding bij toe- en uittreding komt volledig ten gunste van het fonds en dient ter dekking van de transactiekosten die door toe- en uittreding veroorzaakt worden. De door het fonds ontvangen vergoedingen voor toe- en uittredingen zijn als separate inkomstencategorie opgenomen in de winst-en-verliesrekening. De grondslag voor toe- en uittreding en de berekening van de marktwaarde per unit is de netto fondsvermogenswaarde, zoals bepaald in de Terms & Conditions.

Dividendbeleid

Het fonds keert geen dividend uit.

Securities lending

Het fonds neemt, overeenkomstig de voorwaarden van het fonds, niet deel aan een securities lending programma.

Fiscaal

Er is sprake van fiscale transparantie, dat wil zeggen dat het fonds niet is onderworpen aan vennootschapsbelasting en dat de resultaten op beleggingen rechtstreeks worden toegerekend aan de participanten zelf.

Oprichting

30 maart 2017.

Inceptie

Vanaf 30 maart 2017 heeft het fonds beleggingen onder beheer.

3 Kerncijfers

	2018	2017 ¹
Fondsvermogen (x € 1.000)	617.924	661.681
Aantal units	5.788.884	6.141.094
Unitwaarde (in €)	106,74316	107,74644
Rendement²		
Netto rendement	-0,9%	7,7%
Rendement benchmark	-4,8%	3,2%
Outperformance	4,1%	4,4%
Outperformance sinds inceptie	8,7%	4,4%
Annualized outperformance sinds inceptie	4,9%	5,9%
Waardeontwikkeling (bedragen x € 1.000)		
Inkomsten	9.753	6.289
Waardeveranderingen	-8.180	41.607
Overig resultaat	-303	798
Kosten	-3.924	-2.661
Totaal resultaat	-2.654	46.033
Waardeontwikkeling per unit³ (bedragen x € 1)		
Inkomsten	1,64	1,05
Waardeveranderingen	-1,38	6,94
Overig resultaat	-0,05	0,13
Kosten	-0,66	-0,44
Totaal resultaat	-0,45	7,68
Ratio's⁴		
Lopende Kosten Factor (LKF)	0,58%	0,43%
Transactiekosten	0,19%	0,02%
Omloopfactor	68	41

¹ De cijfers over 2017 hebben betrekking op de periode van 30 maart 2017 tot en met 31 december 2017.

² Het beleggingsrendement is de time weighted return berekend op dagbasis na kosten.

³ Waardeontwikkeling is op basis van gemiddeld aantal uitstaande units.

⁴ Berekend op basis van de gemiddelde intrinsieke waarde. Transactiekosten worden vanaf 2017 berekend c.q. gepresenteerd.

4 Verslag van de beheerder

4.1 Marktontwikkelingen

In 2018 toonde de aandelenmarkt twee gezichten. In de eerste drie kwartalen vertoonden de koersen per saldo een opgaande lijn. In de ontwikkelde landen was sprake van solide economische groei. Ondernemingen lieten gunstige winstcijfers zien die gemiddeld genomen de verwachtingen overtroffen. Er waren echter ook negatieve ontwikkelingen op politiek gebied. Ten eerste stelde de Verenigde Staten handelstarieven in op staal- en aluminium producten uit de EU en China. Vervolgens ontketende president Trump een nog veel bredere handelsoorlog met China door op een breed pakket aan importgoederen handelstarieven in te stellen. China reageerde met tegenmaatregelen. Ook bleef het gehele jaar onduidelijk op welke wijze de Brexit plaats zou vinden. De onderhandelingen met de EU verliepen moeizaam, terwijl ook binnen het Verenigd Koninkrijk grote verdeeldheid heerste. Ten slotte veroorzaakte de Italiaanse regering onrust binnen de eurozone door een begroting in te dienen met een aanzienlijk financieel tekort, waarmee zij de Europese begrotingsregels overtrad. Ondanks deze ontwikkelingen was er sprake van een positief sentiment.

In het laatste kwartaal keerde het marktsentiment om, vooral doordat het steeds duidelijker werd dat de bovenstaande ontwikkelingen de wereldwijde economische groei wel degelijk in gevaar zouden kunnen brengen. Wereldwijd begonnen de exportorders terug te lopen, het scherpst in China maar ook in de Verenigde Staten en Europa. In Europa werd dit effect nog eens versterkt door de aanhoudende onzekerheid rondom de Brexit. Vele marktpartijen en economische instituten verlaagden dan ook hun groeivoorspellingen. Daarnaast lieten een aantal grote internationale ondernemingen zich voorzichtig uit over hun omzet- en winstontwikkeling in de komende kwartalen. De laatste maanden van het jaar werden daarom gekenmerkt door een vlucht naar veilige beleggingen, hetgeen gepaard ging met forse verliezen op de aandelenmarkten, die de eerder in het jaar behaalde koerswinsten ongedaan maakte.

Deze ontwikkelingen spelen zich af tegen de achtergrond van een geleidelijke verkrapping van het monetaire beleid. In de Verenigde Staten verhoogde de Federal Reserve Bank haar rentetarieven in 2018 met 1%-punt tot een bandbreedte van 2,25-2,5%. In Europa beëindigde de ECB de netto-aankopen van obligaties per 1 januari 2019. De bovenstaande ontwikkelingen zorgden ervoor dat de euro 4-8% in waarde daalde ten opzichte van de Amerikaanse dollar, Japanse yen en de Zwitserse frank. De onzekerheid omtrent de Brexit zorgde ervoor dat het Britse pond nog wat verder daalde ten opzichte van de euro.

Per saldo stegen derhalve de meeste valuta's ten opzichte van de euro. Hierdoor bleef over het gehele jaar het uiteindelijke verlies in euro's gemeten van de MSCI World All Countries index beperkt tot 4,8%, terwijl in lokale valuta de daling ca. 8% bedroeg.

4.2 Gevoerd beleid

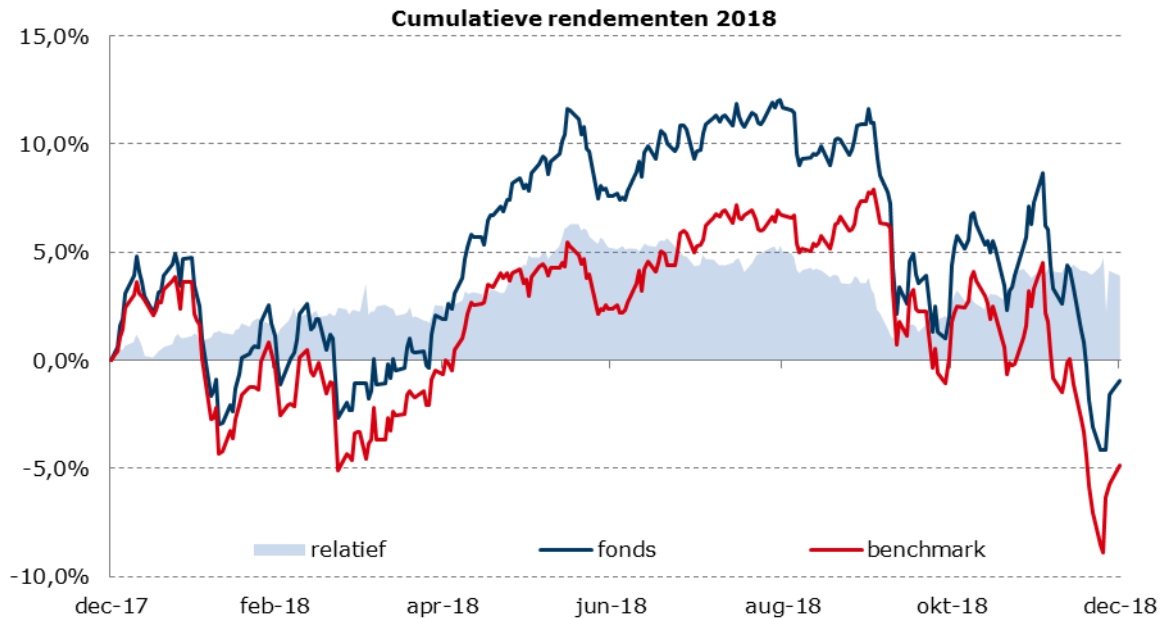
De externe managers binnen het fonds voeren een actief beleid waarbij ze door aandelselectie proberen een beter rendement te halen dan de gestelde benchmark. De landen- en sectorsamenstelling is vooral een gevolg van de aandelselectie. De externe managers richten zich op de lange termijn; de geselecteerde ondernemingen bevinden zich normaliter gedurende lange periodes in de portefeuille en de omzetsnelheid in de portefeuille is laag.

Het fonds maakt gebruik van drie wereldwijd beleggende externe managers. De managers zijn zo gekozen dat zij het concept van lange-termijn beleggen alle drie op eigen wijze invullen. De individuele portefeuilles vullen elkaar daarom aan, terwijl de correlatie van hun maandelijkse rendementen relatief laag is. Zo wordt een goede balans gevonden tussen een hoog onderscheidend vermogen t.o.v. de benchmark, de MSCI All Countries World Index, enerzijds en een goede risicospreiding anderzijds.

De monitoring en beoordeling van de externe managers vindt plaats op basis van verschillende kwalitatieve en kwantitatieve criteria, waaronder mutaties in het investmentteam, wijzigingen in de organisatie, veranderingen in het in beheer zijnde vermogen en veranderingen in de performance. Negatieve veranderingen in deze criteria kunnen tot gevolg hebben dat een externe manager wordt vervangen. Gedurende het jaar heeft TKP Investments geen aanleiding gezien om in de aangestelde managers wijzigingen aan te brengen.

4.3 Rendement

Over 2018 bedroeg het rendement van het fonds -0,9%, terwijl de MSCI All Countries World index een verlies van 4,8% liet zien.

Sinds de start van het fonds op 30 maart 2017 werd een waardeinstijging van 6,7% behaald, vergeleken met een waardedaling van de benchmark met 1,8%. De managers in het fonds maken voornamelijk gebruik van bottom-up aandelselectie. Aan het positieve relatieve rendement over 2018 werd allereerst bijgedragen door de manager die zich richt op zowel gevestigde als jonge ondernemingen die door innovatie weten te profiteren van nieuwe trends op technologisch en economisch gebied. Niet alleen lieten deze bedrijven een gunstige winstgroei zien, ook het marktklimaat was dergelijke bedrijven het grootste deel van het jaar gunstig gezind. De manager die duurzaamheid als eerste filter hanteert, droeg eveneens bij aan het positieve resultaat. Deze manager is sterk gericht op het behalen van een gezond absoluut rendement op de lange termijn en wist de portefeuille vrijwel stabiel te houden, ondanks de daling van de index. De manager die bedrijven selecteert die consistent economische waarde creëren maar toch niet te hoog zijn gewaardeerd, bleef in 2018 licht achter bij de benchmark. Hoewel de bedrijven in de portefeuille naar behoren presteerden, werden zij door de markt niet met equivalente koersstijgingen beloond.

De uiteenlopende relatieve performance van de drie managers was in lijn met de verwachtingen en met het beleid van deze managers en van het fonds. De doelstelling van het fonds is om over een periode van 5 jaar 10% aan waarde toe te voegen ten opzichte van de benchmark. Het fonds heeft een historie van bijna 2 jaar en presteert beter dan de doelstelling.

Historisch gezien zijn de relatieve resultaten van de managers negatief gecorreleerd, zodat het risico van de totale portefeuille wordt beperkt terwijl op fondsniveau in verschillende marktomstandigheden een gunstige relatieve performance mogelijk is. Met een relatief beperkt aantal posities (102 per ultimo 2018) en een zeer beperkte overlap met de MSCI All Countries World Index (15%), wordt zodoende een beperkte ex-ante tracking error van 3,3% gerealiseerd.

4.4 Vooruitzichten

Markt

Economische ontwikkelingen waren de afgelopen jaren zeer gunstig. De werkloosheid is zowel in Europa als in de Verenigde Staten sterk gedaald. In de Verenigde Staten gaven de belastinghervormingen van president Trump een sterke impuls aan de economische groei en ook de Chinese economie groeide aanzienlijk. Ontwikkelde landen zijn in een late fase van de economische cyclus terecht gekomen.

De wereldwijde economische groei werd de afgelopen jaren ondersteund door de versnelling van de groei van kredieten. Centrale banken hebben het proces van de kredietcyclus versneld door op grote schaal obligaties van overheden en later ook bedrijven op te kopen, waardoor rentes historisch gezien erg laag waren. Deze lage rente stimuleerde het gebruik van schulden door overheden, huishoudens en bedrijven waardoor risico's voor beleggers zijn toegenomen.

Centrale banken in ontwikkelde markten zijn begonnen het ruime monetaire beleid te normaliseren en dit zal ook in 2019 een belangrijk thema zijn. De Federal Reserve in de Verenigde Staten loopt hierbij voorop met een reeks renteverhogingen en een start van het verkleinen van de eigen balans. Tegelijkertijd is er sprake van een aanzienlijk begrotings- en handelstekort die beide moeten worden gefinancierd. In Europa is het opkoopprogramma van de ECB geëindigd, maar het verhogen van de beleidsrente zal naar verwachting nog even op zich laten wachten. Met name de perifere landen hebben een hoge schuldenlast opgebouwd, terwijl de economische groei achter blijft als gevolg van onvoldoende hervormingen. Italië kan in de problemen komen als de rente op Italiaanse staatsobligaties stijgt, mogelijk als gevolg van tegenvallende groei en het terugtreden van de ECB als opkoper.

Ondanks de meerjarige economische opleving is de kerninflatie in met name de eurozone nog altijd lager dan het door centrale bank gewenste niveau. De lage werkloosheid en hogere invoertarieven kunnen de komende periode de druk op de inflatie verhogen, hoewel het niet waarschijnlijk lijkt dat een langdurige periode van hoge inflatie ontstaat. Voor het normaliseren van het monetaire beleid is blijvende economische groei dan ook belangrijk. In de tweede helft van 2018 zijn groeiverwachtingen wereldwijd echter naar beneden bijgesteld. Voornamelijk in Europa is sprake van een groeivertraging en zorgen Frankrijk en Italië voor nieuwe politieke onrust.

Ook protectionistische maatregelen zijn een belangrijke reden voor het dalen van vertrouwen. Een escalerende handelsoorlog bijvoorbeeld tussen de Verenigde Staten en China kan op korte termijn resulteren in minder economische bedrijvigheid en dalende koersen van beleggingen. De uitkomst van de Brexit onderhandelingen is voor iedereen op dit moment onduidelijk, maar de risico's van een Brexit zijn evident. Dit vormt tevens een risicofactor voor de stabiliteit op financiële markten.

Voor aandelenmarkten geldt dat het verwachte rendement door een afvlakking van economische groei verwachtingen en historisch gezien nog hoge waarderingen is afgenomen. Verwachtingen ten aanzien van de winstgroei worden naar beneden bijgesteld als gevolg van lagere economische groeivoorzichten. Door onder andere politieke turbulentie is het sentiment in de tweede helft van 2018 op aandelenmarkten omgeslagen en zijn aandelenkoersen gedaald. Politieke risico's, een afvlakking van de economische groei, een oplopende rente en een hogere inflatie kunnen waarderingen van aandelen verder onder druk zetten.

Fonds

Het beleid en de strategie van het fonds worden in 2019 voortgezet.

4.5 Risicomanagement

Financieel risicomanagement

De beheerder is verantwoordelijk voor het monitoren van de financiële, strategische en waarderingsrisico's van het fonds. De beheerder heeft daartoe verschillende risico's geïdentificeerd, waarvan voor dit fonds de belangrijkste zijn:

1. Actief risico
2. Marktrisico
3. Valutarisico
4. Concentratierisico
5. Tegenpartijrisico
6. Liquiditeitsrisico

Per type financieel risico zijn risicomaatstaven in de vorm van restricties opgesteld om de risico's te kunnen beheersen. Deze restricties zijn opgenomen in de fondsmandaten waarbij de aard van de restricties afhankelijk is van de strategie van het fonds. Alle restricties worden waar mogelijk dagelijks gemonitord door de beheerder en door Citibank die onafhankelijk opereert als bewaarder. Citibank is als bewaarder aangesteld naar aanleiding van de AIFM richtlijn die beheerders verplicht een onafhankelijk orgaan de monitoring uit te laten voeren. Indien overschrijdingen van de restricties zich voordoen wordt dit gelijk met de relevante stakeholders opgenomen waarbij acties worden bepaald om de overschrijdingen zo snel mogelijk op te lossen. Alle overschrijdingen en waarschuwingen worden periodiek gerapporteerd aan alle stakeholders inclusief het management. Hieronder volgt een beschrijving van de doelstellingen en het beleid van het fonds op het gebied van risicobeheer inzake het gebruik van financiële instrumenten bij het beheer van risico's. Daarnaast worden de maatregelen gegeven die zijn getroffen ter beheersing van de risico's.

Actief risico

Actief risico heeft betrekking op het risico dat het fonds een ander risico-rendementsprofiel heeft dan de gevolgde benchmark. Om de doelstelling van het fonds te kunnen realiseren heeft de portefeuille een bepaalde mate van afwijking ten opzichte van de benchmark. De mate van afwijking wordt bewaakt door middel van de tracking error. Door de tracking error van zowel het fonds als de externe managers in het fonds te limiteren kan het actief risico worden beheerst. Omdat de tracking error voor een belangrijk deel bepaald wordt door marktomstandigheden wordt getracht om de tracking error van het fonds ruim binnen de gestelde tracking error restricties te houden. Dit om te voorkomen dat het actief risico van het fonds in tijden van stress moet worden teruggebracht. De tracking error kent echter wel een aantal beperkingen zoals bijvoorbeeld het feit dat risico's onder of overschat worden al naar gelang de markt volatiel of juist weinig volatiel was in de voorgaande periode. De externe managers in het fonds worden gemonitord op verschillende risico parameters om te beoordelen of een manager voldoende maar niet teveel afwijkt van de gestelde benchmark.

De ex-ante tracking error geeft het risicoprofiel van het fonds weer. Deze was per 31 december 2018 3,3%. De ex-post tracking error (op basis van gerealiseerde rendementen in de afgelopen 36 maanden) bedroeg eind december 2018 3,2%. De mate van risicobereidheid komt overeen met het absolute risico van de gestelde benchmark. Bij managers zijn restricties opgenomen om de maximale risicobereidheid te waarborgen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de beleggingen van het fonds in waarde kunnen dalen als gevolg van marktbevingen.

Het fonds belegt in beursgenoteerde aandelen en kent als gevolg daarvan aandelen-specifiek risico. Door diversificatie, zowel binnen de portefeuilles van de externe managers als op fondsniveau, wordt het specifiek aandelen risico sterk gereduceerd.

Het is voor de externe manager niet toegestaan om middels leverage meer aandelenrisico aan te gaan dan de onderliggende waarde van de portefeuille. Ook op fonds niveau wordt niet meer aandelenrisico aangegaan dan er aan onderliggende waarde beschikbaar is. Echter kan door marktwerking wel een kleine leverage ontstaan. Evenals de andere restricties wordt ook de restrictie op toegestane leverage dagelijks gemonitord door de beheerder en door Citibank en indien noodzakelijk bijgestuurd.

Valutarisico

Het fonds belegt een groot deel in financiële instrumenten welke noteren in andere valuta dan euro en is als gevolg hiervan blootgesteld aan een significant valutarisico. Valutarisico's niet wordt afgedekt naar euro.

Het fonds heeft maatregelen genomen om het valutarisico te beperken. Zo zijn de externe managers alleen bevoegd om spot valuta transacties uit te voeren en hebben de externe managers kas restricties. Daarnaast is ook op fondsniveau de kaspositie gelimiteerd en wordt valuta exposure dagelijks gemonitord. Het valutarisico wordt bovendien beperkt door de tracking error restricties.

Concentratierisico

Concentratierisico betreft het risico dat een groot deel van het vermogen in het fonds in een klein aantal aandelen is belegd waardoor het rendement (sterk) afhankelijk kan worden van het rendement van deze kleine groep aandelen. Het gewicht van de individuele aandelen in de benchmark is afhankelijk van de marktkapitalisatie van de betreffende onderneming.

Het gewicht van de grootste onderneming van het fonds is historisch niet meer geweest dan 4% waardoor in dat opzicht het concentratierisico gering is. Daarnaast dient het fonds in minimaal 50 bedrijven te beleggen. Het concentratierisico wordt beperkt door de voorwaarde dat aandelen van een minimaal aantal verschillende onderneming in het fonds wordt opgenomen.

Tegenpartijrisico

Tegenpartijrisico is het risico dat een tegenpartij in een transactie niet aan zijn contractuele verplichtingen kan voldoen. Alle aan- en verkopen in het fonds worden op basis van delivery/receipt versus payment uitgevoerd, behalve voor markten waar een andere methode als market practice wordt gehanteerd. Hiermee is het tegenpartijrisico in het fonds sterk gereduceerd.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico betreft het risico dat een belegging niet binnen een redelijke termijn verkocht kan worden en/of alleen tegen een prijs lager dan de meest recent geïndiceerde waarde. In het algemeen geldt dat liquiditeit verslechtert wanneer de markt onder druk staat.

Het risico is gerelateerd aan de verhandelbaarheid van de posities in de portefeuille en de individuele posities in vergelijking met de omvang van het fonds.

Onder normale marktomstandigheden is het liquiditeitsrisico van het fonds beperkt, gezien dat de beleggingen gespreid zijn en normaliter snel verhandelbaar zijn. De meeste externe managers hebben liquiditeitsrestricties waar aan de portefeuille moet voldoen zoals een minimum markt kapitalisatie van beleggingen. Dit zorgt er voor dat de portefeuilles van de externe managers aan de gestelde eisen met betrekking tot liquiditeit voldoen. Daarnaast wordt het liquiditeitsrisico beheerst door te zorgen voor een goede spreiding zowel binnen het fonds als ook binnen de portefeuilles van externe managers.

De hiergenoemde risico's hadden geen significante impact op de financiële positie c.q. resultaten in 2018.

Financiële instrumenten

Het fonds maakt gebruik van diverse financiële instrumenten. Het is het fonds toegestaan om te beleggen in aandelen, aandelenfondsen, afgeleide financiële instrumenten en deposito's.

Afgeleide financiële instrumenten bevatten rechten en verplichtingen, waardoor één of meer van de financiële risico's waaraan de onderliggende primaire financiële instrumenten onderhevig zijn, tussen partijen worden overgedragen. Zij leiden niet tot overdracht van het onderliggende primaire financiële instrument bij het aangaan van de overeenkomst en overdracht behoeft ook niet altijd plaats te vinden bij expiratie van de overeenkomst.

Voorbeelden van afgeleide financiële instrumenten zijn termijncontracten, swaps en futures. Het onderliggende primaire financiële product kan onder meer een valutaproduct of een aandelenproduct zijn. De overgedragen financiële risico's zijn de prijsrisico's van de onderliggende markten.

Indien van toepassing worden valutarisico's conform het beleggingsbeleid van het fonds afgedekt door middel van valutatermijncontracten en valuta futures. De valutatermijncontracten betreffen over-the-counter contracten. De futures zijn ter beurse genoteerd.

Verder wordt gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten om op een snelle en efficiënte wijze de asset allocatie te wijzigen door middel van het kopen of verkopen van futures op aandelen.

In het algemeen zijn de volgende risico's verbonden aan het gebruik van financiële instrumenten:

- Door marktwerking kan de waarde van het financiële instrument veranderen. Financiële instrumenten binnen het fonds worden echter toegepast om juist een bepaalde marktexposure te verkrijgen. Schommelingen in de waardering van het financiële instrument worden dan niet als een risico gezien zolang het financiële instrument binnen het beleggingsuniversum valt. Op dagbasis wordt gemonitord of het financiële instrument ook aan de gestelde beleggingsuniversum voldoet. Middels een afgeleid financieel instrument is het mogelijk om meer exposure in te nemen dan dat er aan onderliggende waarde aanwezig is. Dit risico van leverage wordt, evenals andere exposure restricties voortvloeiend uit het afgeleide financiële instrument, op dagbasis gemonitord zodat de totale fonds exposure voldoet aan de gestelde fondsrestricties.
- Het risico dat een positie in afgeleide financiële instrumenten niet tijdig tegen een redelijke prijs geliquideerd kan worden. Bij de keuze voor een financieel instrument wordt de liquiditeit mee genomen in de afweging welk financieel instrument het beste kan worden gebruikt. De liquiditeit van financiële instrumenten wordt tevens meegenomen in de bepaling van de omvang die wordt ingenomen. Het mogelijke liquiditeitsrisico wordt gereduceerd door een financieel instrument met verschillende looptijden te nemen waarin de posities relatief groot zijn.
- Het risico dat betrokken partijen van een afgeleid financieel instrument in faillissement of surseance van betaling geraken, nalatig zijn, frauduleus handelen of een tegenpartij in gebreke blijft. Voor een groot deel betreft het gereguleerde beursgenoteerde afgeleide financiële instrumenten waarbij op dagbasis wordt afgerekend. Hierdoor is het financiële risico beperkt. Voor de overige financiële instrumenten geldt het tegenpartijenbeleid. Tegenpartijen moeten voldoen aan strenge criteria zoals bijvoorbeeld een minimale hoge credit rating om als tegenpartij in aanmerking te komen.

De waardering van de financiële instrumenten is gebaseerd op de actuele waarde zijnde de marktwaarde van deze instrumenten per balansdatum. Op basis van marktontwikkelingen en/of nieuwe informatie kan de waarde van de financiële instrumenten en daardoor de waardering van het fonds nadien stijgen of dalen. Het na balansdatum stijgen of dalen van de waardering van financiële instrumenten en daardoor stijgen of dalen van de waardering van het fonds is een inherent beleggingsrisico.

Operationeel risicomanagement

Het beheersen van risico's is een integraal onderdeel van de bedrijfsvoering van TKPI. TKPI past het three lines of defense model toe om een adequate organisatie en governance structuur voor het beheersen van haar risico's te borgen. TKPI heeft operationeel risicomanagement beleid opgesteld en ingericht. Centraal onderdeel van het beleid zijn de risico management processen. Deze processen borgen een gedegen risico identificatie, beheersing en monitoring binnen TKPI. TKPI maakt gebruik van de Risk Control Self Assessment (RCSA) om de risico's en controlemaatregelen van haar eigen bedrijfsvoering inclusief de uitbestede processen te bewaken. De RCSA's leiden tot identificatie van risico's en inzicht in de mate waarin deze risico's zijn afgedekt. De onderkende risico's worden bewaakt door middel van risicomanagementsystemen en door interne beheersingsmaatregelen.

De financiële verslaggeving risico's en controledoelstellingen ten aanzien van de betrouwbaarheid van de financiële rapportages van de fondsen zijn een expliciet onderdeel van het risicomanagementsysteem. Over de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen voor deze risico's wordt jaarlijks een ISAE3402 type II rapport opgesteld. Deze beheersingsmaatregelen hebben betrekking op de diverse onderdelen van de bedrijfsvoering van TKPI zoals het uitvoeren van strategische advisering, beheren van het vermogen en het beheren van de fondsen inclusief compliance monitoring en rapportages, het aanstellen en monitoren van de externe vermogensbeheerders en diverse andere aandachtsgebieden binnen TKPI. Dit ISAE 3402 rapport is voorzien van een assurance rapport van een onafhankelijke accountant met een oordeel over de effectiviteit van de beheersingsmaatregelen en de mate waarin de beschreven controledoelstellingen worden behaald.

Ten aanzien van financiële verslaggevingsrisico's geven de interne risicobeheersings- en controlesystemen van TKPI voldoende waarborging dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat de risicobeheersings- en controlesystemen in het verslagjaar naar behoren hebben gewerkt. De werking van de risicobeheersings- en controlesystemen is getoetst als onderdeel van de ISAE3402 controle.

Inrichting operationeel risicomanagement beheerder

TKPI heeft het risicomanagement ingericht op basis van het 'Three Lines of defense' model. Het model verdeelt het geheel aan verantwoordelijken, taken, instrumenten en maatregelen dat nodig is om 'in control' te kunnen zijn over de organisatie. Het three lines of defense model borgt een onafhankelijke monitoring op de risico beheersing van de bedrijfsvoering door de risk management, compliance en interne auditfunctie.

First Line of defense

De lijnorganisatie vormt de eerste lijn waar de primaire bedrijfsprocessen worden uitgevoerd. Een groot deel van de risicobeheersingsmaatregelen is ingebed in deze processen. Hierdoor kan met een hoge mate van waarschijnlijkheid worden verwacht dat processen goed worden uitgevoerd. Veel gebruikte middelen zijn bijvoorbeeld functiescheiding, het vier-ogen principe en aansluitingscontroles.

Het controleren van posities en de bijbehorende beleggingsrisico's vindt plaats op het niveau van de totale klantportefeuilles, de beleggingsportefeuilles en de individuele externe vermogensbeheerders.

Second Line of defense

De tweede lijn wordt gevormd door de afdeling Operational Risk Management, Portfolio Risk Management en Compliance (ORM&C). ORM&C heeft als taak het identificeren, vastleggen en monitoren van de operationele, beleggingsportefeuille en compliance risico's van TKPI en het toetsen, adviseren en ondersteunen van de lijnorganisatie bij de risicobeheersing. De risk management en compliance functionarissen ondernemen activiteiten om de risico cultuur binnen TKPI te verstevigen, bewaken dat het management zijn verantwoordelijkheden daadwerkelijk neemt en gaan de dialoog hierover aan met het management.

Third Line of defense

Binnen Aegon vormt Internal Audit de Third Line of defense. Deze afdeling is volledig onafhankelijk van TKPI ingericht. Internal Audit heeft het mandaat om alle processen in de eerste en tweede lijn binnen TKPI te beoordelen.

Operationele risico's fonds

Op basis van de RCSA's zijn de risico's in kaart gebracht. Met behulp van een effectieve set aan beheersingsmaatregelen is geborgd dat de risico's (de kans van optreden vermenigvuldigd met de impact indien het risico zich voordoet) binnen de gestelde risicotolerantie voor het operationeel risico vallen. De belangrijkste operationele risico's en de risicobeheersing ten aanzien van de multi-manager fondsen zijn:

- Niet adequaat selecteren van de externe managers met als gevolg dat managers worden aangesteld die niet aan de verwachtingen voldoet en onvoldoende performance realiseren of incidenten veroorzaken. Dit kan leiden tot operationele verliezen en reputatieschade.

Beheersingsmaatregelen

De risico's met betrekking tot het selecteren van externe managers worden beheerst door een robuust en intensief selectieproces gericht op het aanstellen van kwalitatief goede managers per (sub)beleggingscategorie wereldwijd. Belangrijke selectiecriteria zijn: de gehanteerde beleggingsfilosofie, het beleggingsproces, personeel en organisatie, performance en spreidingsmogelijkheden. Er bestaan strikte procedures ten aanzien van vastlegging van de uitkomsten van het due diligence onderzoek naar externe managers en het bijbehorende oordeel, het bekrachtigen van geselecteerde managers in het portefeuillemanageroverleg en autorisatie van een geselecteerde manager door de manager Equities, Fixed Income & Commodities en de Chief Investment Officer (CIO). Daarnaast wordt het proces, voordat het contract getekend wordt, getoetst door Operational Risk Management.

- Niet adequaat opstellen en afsluiten van contracten (Investment Management Agreement of IMA) met als gevolg dat juridische waarborgen ontoereikend zijn en dat onvoldoende inzicht is in de prestaties (kwalitatief en kwantitatief) van de manager om goed te kunnen bijsturen. Dit kan leiden tot operationele verliezen en reputatieschade.

Beheersingsmaatregelen

Risico's met betrekking tot het afsluiten van contracten met externe managers worden beheerst doordat contracten door ter zake deskundige advocaten worden opgesteld op basis van standaard contracten. Daarnaast wordt dit proces getoetst door Operational Risk Management en wordt de IMA altijd getoetst door de juridische afdeling.

- Onvoldoende betrouwbare procesuitvoering door de externe managers met als gevolg onvoldoende performance, incidenten en gebrek aan transparantie. Dit kan leiden tot operationele verliezen en reputatieschade.

Beheersingsmaatregelen

Risico's worden beheerst door monitoring door de vastlegging van de investment management agreements, beoordeling van de externe managers door de portefeuille managers en jaarlijkse beoordeling van de assurance reporten van de (auditors) van de externe manager Fund administrator (Citibank), afdeling Operations en de afdeling Portefeuille Implementatie. Dit betreft onder andere controles op de uitvoering van de externe managers (kwalitatief/kwantitatief), compliance breaches en feenota's. Portefeuillemanagers volgen de prestaties van de externe managers continu op basis van portefeuille-informatie, bedrijfsnieuws, attributieanalyses en risico- en rendementsmaatstaven. Daarnaast is er een helder ontslagbeleid op basis van kwalitatieve en kwantitatieve criteria.

De hiervoor genoemde maatregelen zijn uitgewerkt in het ISAE control raamwerk. De beheersdoelstellingen en -maatregelen zijn onderdeel van het jaarlijkse ISAE 3402 type II rapport. De opzet, bestaan en operationele effectiviteit van de maatregelen wordt jaarlijks door externe auditors getoetst als onderdeel van het onafhankelijke assurance rapport bij het ISAE 3402 type II rapport van TKPI.

Wet- en regelgeving

Juridische en compliance risico's zijn onder andere verliezen door juridische aansprakelijkheid, inadequate juridische documentatie en afbreuk aan reputatie of integriteit doordat het fonds of haar beheerder niet voldoet aan wet- en regelgeving en/of interne regels of doordat ontwikkelingen in van toepassing zijnde wet- en regelgeving te laat worden geïdentificeerd. Dit wordt bijgehouden door de juristen van Aegon Asset Management. Daarnaast wordt in voorkomende gevallen extern advies ingewonnen over nieuwe regelgeving en worden overeenkomsten opgesteld door gerenommeerde partijen.

Verankering in de organisatie

Bij de beheerder is veel aandacht voor houding en gedrag ten aanzien van risicomanagement en compliance, de zogenoemde soft controls.

Het beleid is erop gericht dat de beheerder zich houdt aan wettelijke, bestuursrechtelijke en maatschappelijke normen. Hierbij geldt dat inbreuk of de schijn van inbreuk op de geldende wet- en regelgeving het vertrouwen schaadt of kan schaden:

- bij uitvoering van financiële diensten en de daaruit voortvloeiende verplichtingen naar klanten van de beheerder;
- in de financiële markten waarin de beheerder werkzaam is.

Aan de naleving van externe regelgeving, is mede vorm gegeven door het opstellen van interne regelgeving. De diverse regelingen die voor de beheerder en/of haar medewerkers van toepassing zijn, staan vermeld op het intranet en zijn beschikbaar voor alle medewerkers.

De klant staat centraal in de dienstverlening en de know-your-customer regels werden bij de beheerder al toegepast voordat ze in wetgeving werden vastgelegd en informatieverstrekking krijgt veel aandacht, bijvoorbeeld in de vorm van klantrapportages op maat.

Om het vertrouwen in de financiële markten te behouden hanteert de beheerder verschillende procedures die er bijvoorbeeld op gericht zijn om belangenconflicten te voorkomen en om te borgen dat er geen klanten met een verhoogd integriteitsrisico (bijvoorbeeld op witwassen of financiering van terrorisme) binnenkomen.

Daarnaast hanteert de beheerder procedures die borgen dat voldaan wordt aan (internationale) sanctieregelgeving. Sancties kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op bepaalde personen van wie tegoeden bevroren moeten worden of aan wie geen financiële diensten geleverd mogen worden. Ook kunnen sancties inhouden dat geen investeringen gedaan mogen worden in bepaalde gebieden en/of instrumenten. Wanneer er nieuwe sancties worden uitgevaardigd of bestaande sancties worden gewijzigd, geeft Compliance functie deze informatie zo snel mogelijk door aan de relevante afdelingen die dit doorvoeren in de portefeuilles.

Belangrijk onderdeel van de organisatorische verankering van risicomanagement en compliance is onder andere het creëren van bewustzijn omtrent de relevante wet- en regelgeving en het monitoren van processen en procedures. Door interne richtlijnen, pre-employment screening, gedragscodes, e-learning modules voor alle medewerkers en maatregelen in het klantacceptatieproces wordt het integriteitsrisico van de beheerder beheerst. De Compliance functie speelt een belangrijke rol in het creëren van de gewenste mate van bewustzijn.

Veranderingen risicomanagementsysteem

Gedurende 2018 zijn er geen veranderingen doorgevoerd aan het risicomanagementsysteem.

DUFAS

TKPI is via Aegon Asset Management vrijwillig aangesloten bij de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) en houdt zich aan de DUFAS 'Code Vermogensbeheerders'.

GIPS

Ook voldoet TKPI vrijwillig aan de Global Investment Performance Standards (GIPS). Deze GIPS verificatie van de beleggingsfondsen van TKPI wordt jaarlijks door een extern accountantsbureau uitgevoerd. Dit wordt sinds het jaar 2000 verricht met een positief eindoordeel. TKPI voldoet hiermee aan volgens GIPS gestelde verplichtingen en dit onderstreept de betrouwbaarheid van de performancemeting van onze beleggingsfondsen.

Toelichting beloning

TKPI heeft een modern beoordelings- en beloningssysteem. Aan het begin van het jaar worden per medewerker de doelstellingen vastgesteld. Bij de beoordeling over een jaar wordt vastgesteld in hoeverre deze doelstellingen zijn bereikt, waarbij dit, als de medewerker zijn maximumsalaris nog niet heeft bereikt, ook van invloed is op het salaris van het volgende jaar.

Het beloningsbeleid is erop gericht om, rekening houdend met de beloning bij concurrenten, hoog gekwalificeerde professionals te behouden en, indien nodig, aan te kunnen trekken.

Het vaste inkomen van medewerkers bij TKPI bestaat uit het maandsalaris, een flexbudget (o.a. vakantiegeld en 13e maand), pensioenopbouw en overige secundaire arbeidsvoorwaarden die gebruikelijk zijn in de Nederlandse markt.

Een deel van de medewerkers binnen TKPI komt in aanmerking voor variabele beloning. Dit vormt een integraal onderdeel van het totale arbeidsvoorwaardenpakket. Voor de berekening van het jaarlijkse budget voor variabele beloning wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde bonuspoolmethodiek. Hierbij wordt de hoogte van de pool (met andere woorden het budget) berekend door de behaalde bedrijfsresultaten af te zetten tegen vooraf gestelde doelen. Gekeken wordt naar een mix van lange en korte termijn fondsprestaties, klanttevredenheid, winstgevendheid, verkoopcijfers, risicomangement en Aegon N.V. bedrijfsprestaties. De toekenning van variabele beloning, binnen dit budget, vindt plaats op basis van individuele prestaties. Zowel in de bonuspool als voor de toekenning van variabele beloning op individueel niveau bestaan de prestatie-indicatoren maximaal voor 40% uit niet voor risico gecorrigeerde financiële prestatie-indicatoren en voor ten miste de helft uit niet-financiële indicatoren.

Verder kunnen medewerkers, die niet in aanmerking komen voor variabele beloning, onder strikte voorwaarden een gratificatie toegekend krijgen.

De voorwaarde bij variabele beloning is dat deze niet conflicteert met het belang van de klanten van TKPI. Het beloningsbeleid is zo ingericht dat het interessant is voor medewerkers om voor langere tijd bij TKPI te werken. Dit (variabele) beloningsbeleid voldoet aan de maatschappelijke normen, codes en (inter)nationale regelgeving.

Op basis van de AIFMD-selectiecriteria zijn 8 posities aangemerkt als Identified Staff. Dit betreft de volledige directie (4 personen) en 4 overige Identified Staff. Wat betreft het in aanmerking komen voor een bepaald vast inkomen en variabele beloning wordt geen onderscheid gemaakt tussen Identified Staff en overige medewerkers. Op het gebied van persoonlijke doelstellingen en uitbetaling van variabele beloning gelden wel andere regels. De persoonlijke doelstellingen van Identified Staff worden vooraf beoordeeld op de mate van risicobeheersing en, indien nodig, hierop aangepast. Daarnaast wordt bij Identified Staff variabele beloning niet in één keer in contanten uitbetaald. De eerste 40% of 60% wordt direct na het prestatiejaar uitbetaald, waarvan de ene helft in contanten en de andere helft in instrumenten. De overige 60% of 40% wordt in gelijke delen over de drie jaren erna uitbetaald, eveneens bij ieder deel de ene helft in contanten en de andere helft in instrumenten, de zogenoemde phantom shares. Voordat ieder van deze delen wordt uitbetaald, wordt vastgesteld of er nog feiten zijn op basis waarvan de variabele beloning naar beneden moet worden bijgesteld. De phantom shares zijn gekoppeld aan de fondsprestaties van de belangrijkste fondsen van de beheerder. De shares worden na toekenning een jaar vastgehouden voordat deze worden afgerekend en aan de medewerker in contanten worden uitbetaald.

De bedragen in de onderstaande tabellen zijn de kosten die in de verslagperiode ten laste van de winst- en verliesrekening zijn gebracht voor personeel en tijdelijke externe medewerkers bij de beheerder.

Toegekende personeelskosten 2018

	Aantal Personeelsleden	Aantal FTE	Vast salaris (€ 1.000)	Variabele beloning (€ 1.000)	Pensioen- lasten (€ 1.000)
Directie	4	4,0	662	179	93
Overige Identified Staff	4	4,0	611	178	79
Overig personeel	146	118,3	10.047	796	1.159
Totaal	154	126,3	11.320	1.153	1.331

Toegekende personeelskosten 2017

	Aantal Personeelsleden	Aantal FTE	Vast salaris (€ 1.000)	Variabele beloning (€ 1.000)	Pensioen- lasten (€ 1.000)
Directie	4	4,0	943	291	108
Overige Identified Staff	4	4,0	557	190	66
Overig personeel	142	113,1	10.007	816	983
Totaal	150	121,1	11.507	1.297	1.157

Het personeel houdt geen belangen in het fonds, dus het fonds heeft geen rendementen uitgekeerd aan het personeel.

De beloningen voor de medewerkers zijn mede voor werkzaamheden die rechtstreeks voor klanten worden uitgevoerd. Daarnaast zijn de medewerkers niet direct werkzaam voor 1 of meerdere fondsen, maar is dit afhankelijk van een set van variabelen waaronder beursfluctuaties, manager performance etc. Aangezien de informatie voor toerekening naar individuele fondsen niet onmiddellijk beschikbaar is, zijn de beloningen niet toegerekend aan de individuele fondsen.

Er zijn geen medewerkers waarvan de totale beloning per jaar meer dan € 1 miljoen bedraagt.

De beheerder krijgt geen vergoeding voor het beheer naast de vastgestelde management fee als percentage van het beheerde vermogen. Er is dus geen sprake van carried interest.

4.6 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Beleid

TKPI heeft de overtuiging dat het integreren van Environmental, Social en Governance (ESG) aspecten in het beleggingsproces bijdraagt aan een beter risico-rendementsprofiel van de beleggingen. Dit omdat een goed ESG-profiel van de bedrijven in de portefeuille de robuustheid van de beleggingsportefeuille versterkt en het beleggingsrendement positief kan beïnvloeden. Het beleid is geformaliseerd via de Terms & Conditions van het fonds.

Het beleid inzake Maatschappelijk Verantwoord Beleggen bestaat uit:

- Periodieke screening van de ondernemingen waarin wordt belegd op grond van de United Nations Global Compact Principles (UNGCP).
- Het voeren van een dialoog (engagement) met ondernemingen die de UNGCP niet naleven.
- Het uitsluiten van bedrijven op basis van specifieke criteria.
- Het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen.

In aanvulling op de bovengenoemde instrumenten leveren de portefeuillemanagers van TKPI en de externe vermogensbeheerders eveneens een grote bijdrage aan het beleid inzake Maatschappelijk Verantwoord Beleggen. De integratie van ESG criteria in het beleggingsproces is een vast onderdeel van het multimanager selectie- en monitoring proces van TKPI. Bij de selectie van actieve vermogensbeheerders wordt dan ook nadrukkelijk gekeken naar de mate waarin, en de wijze waarop, hieraan vorm wordt gegeven. Daarnaast worden de beleggingen periodiek gescreend door TKPI op ESG criteria aan de hand van onafhankelijke research. TKPI gaat het gesprek aan met de externe vermogensbeheerder over beleggingen die niet goed presteren ten aanzien van de ESG criteria.

Screening en engagement

Een belangrijk uitgangspunt is dat alle ondernemingen waarin wordt belegd zich gedragen volgens de UNGCP op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie. Jaarlijks worden de door TKPI beheerde beleggingen gescreend op het naleven van deze principes met gebruikmaking van Sustainalytics, een gespecialiseerde researchprovider. Met ondernemingen die zich niet conform de UNGCP gedragen wordt een dialoog gevoerd. Een engagement traject loopt in beginsel drie jaar. Bij onvoldoende voortgang gedurende deze periode wordt een bedrijf toegevoegd aan de uitsluitingslijst. De resultaten van het engagement programma van 2018 zijn in 2018 beoordeeld en vastgesteld door de directie van TKPI.

Bij de jaarlijkse screening van de beleggingen, in de door TKPI beheerde beleggingen, voldeden 16 bedrijven niet aan de UNGCP (2017: 18 bedrijven). In 2018 werd met 14 bedrijven een dialoog gevoerd omdat één bedrijf reeds vóór het begin van het engagementtraject was verkocht en een ander bedrijf, vanwege een transitieperiode, eind juni 2018 was uitgesloten.

Geen van deze bedrijven is dit jaar compliant geworden met de UNGCP of heeft een dusdanige voldoende verbetering in de dialoog laten zien waardoor de dialoog kan worden afgesloten.

Drie bedrijven bevonden zich in de eindfase van de dialoog cyclus. Bij deze bedrijven is echter sprake van voldoende verbetering, en TKPI zal de dialoog met deze drie bedrijven daarom voort zetten.

Het fonds voert geen dialoog met bedrijven (2017: met 1 bedrijf) omdat het fonds per 31 december 2018 niet belegt in bedrijven die op de engagement lijst staan. In 2017 was het gewicht van de portefeuille 1,7%.

Uitsluiting bedrijven

De TKPI uitsluitingslijst wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld. Wijzigingen in de uitsluitingslijst worden verwerkt in de contracten met de externe managers. Op de naleving van de uitsluitingslijst vindt dagelijks compliance monitoring plaats. De TKPI uitsluitingslijst bevat uitsluitingen op basis van de volgende criteria:

- Controversiële wapens op basis van de Controversial Weapons Radar (CWR) die wordt opgesteld door Sustainalytics. Als controversiële wapens worden de volgende soorten geïdentificeerd: biologische wapens, nucleaire wapens, chemische wapens, antipersoonsmijnen, clustermunitie, munitie met verarmd uranium en witte fosfor (indien het gaat om controversiële toepassing).
- Kolenmijnbouwbedrijven welke 30% of meer van hun omzet behalen uit de winning van thermische kolen. Dit type kolen wordt verbrand met als doel elektriciteit en/of hitte op te wekken en heeft een sterk vervuilende impact op het milieu. Deze bedrijven zijn niet gediversifieerd en lopen een groot risico met betrekking tot zogenaamde 'stranded assets'.
- Bedrijven die non-compliant zijn met UNGCP en onvoldoende voortgang in de dialoog hebben getoond.
- Tabaksondernemingen (vanaf 8 oktober 2018). Het betreft ondernemingen welke meer dan 5% van de omzet behalen uit de productie van tabak en aan tabak gerelateerde producten.

De TKPI uitsluitingslijst bevatte eind 2018 167 bedrijven (2017: 181 bedrijven), 53 bedrijven waren uitgesloten op basis van controversiële wapens, 43 bedrijven waren uitgesloten op basis van thermische kolenmijnbouw en 10 bedrijven waren uitgesloten op basis van de UNGCP en welke onvoldoende voortgang hebben getoond in de engagement. Daarnaast waren vanaf 8 oktober 2018 61 tabaksondernemingen uitgesloten.

De uitsluitingslijst bevatte in 2018 tien bedrijven die eerder op grond van de UNGCP en onvoldoende voortgang in de dialoog toonden en zijn toegevoegd. Dit waren Barrick Gold Corporation, China Petroleum & Chemical Corporation (Sinopec), Freeport-McMoRan Inc., Grupo México S.A.B. de C.V., PetroChina Co. Ltd., Petroleos de Venezuela S.A. (PDVSA, vanaf eind juni 2018), SNC Lavalin Group Inc., Southern Copper Corp., Tokyo Electric Power Company Holdings Inc. en Wal-Mart Stores Inc.

Eind 2018 werden de bedrijven SNC Lavalin Group Inc. en Wal-Mart Stores Inc. niet langer non-compliant bevonden en deze worden derhalve verwijderd van de uitsluitingslijst 2019.

Het fonds belegt niet in deze uitgesloten bedrijven die echter wel deel uitmaken van de benchmark. De uitgesloten bedrijven vertegenwoordigden 3,3% van de benchmark eind 2018 (2017: 2,8%). Het uitsluitingsbeleid kan daardoor een oorzaak zijn van extra tracking error en afwijking van het rendement ten opzichte van de benchmark.

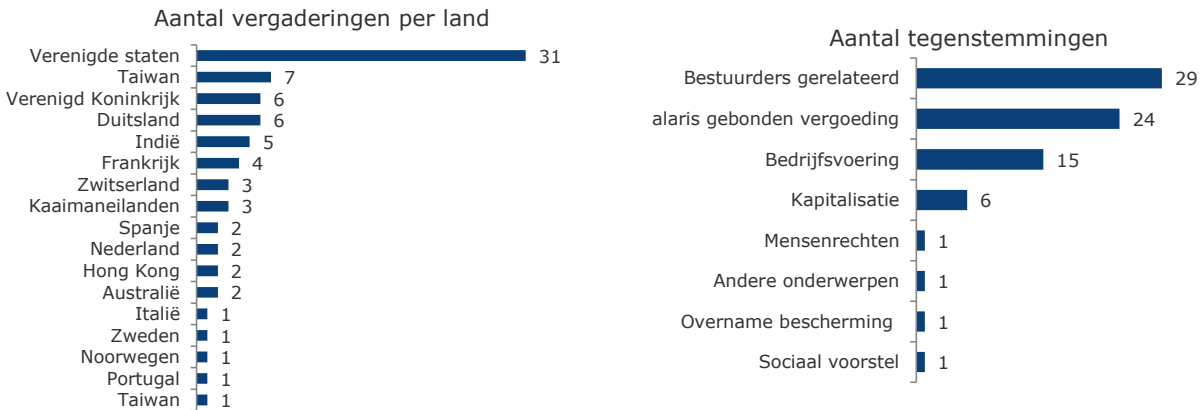
Stemmen

In het derde kwartaal van 2018 besloot het fonds het stemmen uit te breiden van Europa naar wereldwijd en over te stappen naar een meer duurzaam gedreven stembeleid van het gespecialiseerd stemadvies bureau, 'ISS International Sustainability Proxy Voting Guidelines'. Dit beleid is in lijn met de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties. De implementatie zal begin 2019 zijn afgerond.

In principe wordt het advies van het gespecialiseerd stemadvies bureau gevolgd. In uitzonderlijke gevallen kan TKPI beslissen om een stem uit te brengen die afwijkt, maar alleen na een degelijke analyse. Redenen voor een uitzondering kunnen een waarschuwing zijn van een externe manager, een waarschuwing (alert) van Eumedion of publicaties in de pers. Om een mogelijk belangenconflict te voorkomen, zal er geen stem worden uitgebracht op beursgenoteerde bedrijven die sponsor zijn van de klanten van TKPI, noch op beursgenoteerde bedrijven die een eigendomsrelatie hebben met TKPI.

Voor dit fonds is in 2018 door TKPI in totaal gestemd op 78 vergaderingen van bedrijven waarin de fondsen beleggen op 894 onderwerpen. In 8,7% van de onderwerpen is tegen het voorstel gestemd. Dit betrof dan met name voorstellen voor niet-salaris gebonden vergoedingen en benoeming van bestuurders.

De grafieken tonen enkele dwarsdoorsnedes van de uitgebrachte stemmen in 2018:

Vooruitblik

De afgelopen jaren is de waarde van wereldwijd belegd vermogen dat belegt wordt volgens duurzaamheidsbeginselen aanzienlijk toegenomen. In toenemende mate besteden investeerders over de hele wereld meer aandacht aan de vraag of bedrijven hoge normen op het gebied van milieu, maatschappij en governance ontwikkelen en handhaven. Bovendien doen verschillende overheidsinstanties en non-profitorganisaties (bijvoorbeeld Eurosif) een beroep op eigenaars van activa om een actieve rol te spelen in de transitie naar duurzame en hernieuwbare energie.

Recente wetenschappelijke en commerciële publicaties tonen aan dat de prestaties van duurzame beleggingsstrategieën in het algemeen niet onderdoen voor traditionele beleggingsmethoden. Met name organisaties die verantwoord omgaan met de risico's van hun activiteiten op het gebied van milieu en maatschappij zullen naar verwachting op de lange termijn beter presteren. Om deze reden nemen steeds meer beleggers deze factoren mee in hun beslissingen. Gedurende vele jaren is deze ESG-integratie reeds een belangrijk criterium bij de selectie van onze externe managers. TKPI zal dit aspect van hun beleggingsstrategie intensief blijven volgen en op reguliere basis met hen doorspreken.

Om in de behoeften van haar klanten te voorzien, blijft TKPI zich richten op het ontwikkelen en uitbreiden van haar expertise op het gebied van duurzaam beleggen. Met het oog hierop is TKPI in 2017 een project gestart om de blootstelling van verschillende beleggingscategorieën aan ESG-risico's en -kansen in te schatten. In 2019 zal TKPI de prestaties van het Fonds blijven beoordelen aan de hand van ESG-criteria. Om deze benadering verder uit te bouwen, wil TKPI de samenwerking vergroten met experts op het gebied van duurzaam beleggen. Eén van de belangrijkste doelen is het onderzoeken van de waarde-impact van de klimaat gerelateerde ontwikkelingen binnen het Fonds.

In de eerste helft van 2018 startte TKPI met de beoordeling van de impact van klimaatverandering in de Fondsen. Klimaatverandering is een kwestie die relevant is voor elke beleggingscategorie en geen enkele economische sector ongemoeid laat. Het is een ingewikkeld proces om de impact ervan te modelleren. In de nabije toekomst hoopt TKPI samen te werken met experts uit verschillende vakgebieden om instrumenten te ontwikkelen die helpen de klimaatrisico's die inherent zijn aan het Fonds beter te identificeren en te beheren.

Dutch Stewardship Code

De Nederlandse Stewardship Code is ontwikkeld door Eumedion in samenwerking met de Nederlandse Pensioenfederatie en is vanaf 1 januari 2019 van kracht. TKPI sluit zich aan bij deze code en beschrijft in haar stewardshipbeleid hoe TKPI de betrokkenheid richting de beursvennootschappen waarin TKPI namens haar klanten belegt, integreert in de beleggingsstrategie. Het beleid heeft betrekking op alle beleggingen in particuliere ondernemingen zowel in aandelen als in vastrentende waarden.

TKPI is van mening dat goed rentmeesterschap een essentieel onderdeel vormt van de verantwoordelijkheid als kapitaalverschaffer aan ondernemingen die beleggen namens de cliënten. De activiteiten van TKPI zijn erop gericht dat de ondernemingen in de beleggingsportefeuille zowel op financieel als op maatschappelijk gebied waarde creëren voor de lange termijn. TKPI gelooft dat hiermee ook de waarde van de beleggingen en het belang van de klanten gediend is. Het beleid kent drie kernelementen: screening, engagement en de wijze van uitoefening van aandeelhoudersrechten.

Groningen, 29 maart 2019

Aegon Investment Management B.V.

Coos Luning

Wouter Peters

5 Jaarrekening

5.1 Balans

Balans (na verwerking resultaatbestemming)

(bedragen x € 1.000)

31-12-2018

31-12-2017

Activa

Beleggingen

Aandelen en aandelenfondsen

[1]

605.456

652.676

Valutatetermijncontracten

[2]

1

-

Totaal beleggingen

605.457

652.676

Vorderingen

Overige vorderingen

[4]

2.365

499

Totaal vorderingen

2.365

499

Liquide middelen

[5]

11.496

9.514

Totaal activa

619.318

662.689

Passiva

Fondsvermogen participanten

[6]

617.924

661.681

Kortlopende schulden

Schulden uit hoofde van

beleggingstransacties

[7]

437

-

Overige schulden

[8]

957

1.008

Totaal kortlopende schulden

1.394

1.008

Totaal passiva

619.318

662.689

[.] De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

5.2 Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening			
<i>(bedragen x € 1.000)</i>		2018	30-03-2017 tot en met 31-12-2017
Dividenden		9.753	6.289
Direct beleggingsresultaat		9.753	6.289
Waardeveranderingen van beleggingen	[9]	-8.180	41.607
Indirect beleggingsresultaat		-8.180	41.607
Totaal beleggingsresultaat		1.573	47.896
Toe- en uittredingsvergoedingen		103	1.853
Koersresultaten op valutaomrekening		-111	-1.042
Overige resultaten		-295	-13
Totaal overig resultaat		-303	798
Beheervergoeding	[10]	-3.682	-2.508
Bewaarvergoeding		-81	-53
Accountantskosten		-7	-12
Juridische kosten		-8	-41
Administratie- en bankkosten		-52	-5
Kosten toezichthouders		-11	-21
Depositary Fee		-19	-1
Waarderingskosten		-61	-18
Overige kosten		-3	-2
Som van de kosten	[11]	-3.924	-2.661
Totaal resultaat		-2.654	46.033

[.] De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

5.3 Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	30-03-2017 tot en met 31-12-2017
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten uit hoofde van dividenden	9.193	5.790
Ontvangsten uit hoofde van overige resultaten	-295	-13
Aankopen van beleggingen	-229.012	-741.296
Verkopen van beleggingen	268.442	130.056
Afwikkeling valutatermijncontracten	46	171
Uitgaven en verrekeningen inzake kosten	-3.892	-1.736
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	44.482	-607.028
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten bij uitgifte participaties	-	615.648
Betaald bij inkoop participaties	-41.103	-
Toe-en uittredingsvergoedingen	103	1.853
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-41.000	617.501
Netto kasstroom	3.482	10.473
Koers- en omrekeningsverschillen	-111	-1.042
Mutatie liquide middelen	3.371	9.431
Liquide middelen begin boekjaar	9.431	-
Liquide middelen einde boekjaar	12.802	9.431
Mutatie liquide middelen	3.371	9.431

Specificatie liquide middelen vanuit kasstroomoverzicht		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	31-12-2018	31-12-2017
Banktegoeden	11.496	9.514
Rekening-courant Stichting TKP Pensioen Treasury	1.306	-83
Totaal liquide middelen	12.802	9.431

5.4 Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

1. Aandelen en aandelenfondsen

Mutatieoverzicht aandelen en aandelenfondsen		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	2017
Marktwaaarde begin boekjaar	652.676	-
Aankopen	229.449	741.296
Verkopen	-268.442	-130.056
Waardeveranderingen	-8.227	41.436
Marktwaaarde einde boekjaar	605.456	652.676

2. Valutatermijncontracten

Mutatieoverzicht valutatermijncontracten		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	2017
Marktwaaarde begin boekjaar	-	-
Verkopen en expiraties	-46	-171
Waardeveranderingen	47	171
Marktwaaarde einde boekjaar	1	-

3. Relevante risico's ten aanzien van de financiële instrumenten

Marktrisico

Marktrisico is te omschrijven als het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderde economische, politieke of marktomstandigheden. Het risico dat wordt gelopen als gevolg van deze veranderingen wordt beperkt door de beleggingen in de portefeuille zoveel mogelijk te spreiden naar land en sectoren.

Portefeuillesamenstelling naar land

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	31-12-2018	in %	31-12-2017	in %
Verenigde Staten	263.989	43,6	283.558	43,5
Duitsland	67.297	11,1	61.343	9,4
Japan	67.224	11,1	62.688	9,6
Verenigd Koninkrijk	39.837	6,6	43.414	6,7
China	34.181	5,6	47.472	7,3
Frankrijk	17.371	2,9	13.357	2,0
Denemarken	17.018	2,8	19.972	3,1
Zuid-Korea	12.979	2,1	-	-
India	12.207	2,0	19.173	2,9
Australië	12.177	2,0	9.623	1,5
Zwitserland	9.628	1,6	11.459	1,8
Hongkong	8.906	1,5	8.165	1,3
Nederland	8.511	1,4	13.784	2,1
Canada	7.558	1,2	8.386	1,3
Italië	5.766	1,0	5.462	0,8
Overig	20.807	3,5	44.820	6,7
Totaal	605.456	100,0	652.676	100,0

Het overzicht van de portefeuillesamenstelling naar land is opgesteld gebruik makend van data waarbij het land waar economisch risico wordt gelopen als basis wordt genomen.

Portefeuillesamenstelling naar sector

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	31-12-2018	in %	31-12-2017	in %
Gezondheidszorg	118.751	19,7	133.049	20,4
Duurzame consumentengoederen	111.506	18,4	114.110	17,5
Niet-duurzame consumentengoederen	100.288	16,6	87.345	13,4
Industrie	91.094	15,0	98.085	15,0
Informatie technologie	57.766	9,5	138.157	21,2
Telecommunicatie	57.737	9,5	4.599	0,7
Financiële instellingen	28.880	4,8	42.742	6,5
Basismaterialen	18.483	3,1	9.130	1,4
Onroerend goed	11.760	1,9	13.382	2,1
Energie	4.853	0,8	8.619	1,3
Nutsbedrijven	4.338	0,7	3.458	0,5
Totaal	605.456	100,0	652.676	100,0

Het overzicht van de portefeuillesamenstelling naar sector is bepaald aan de hand van de GICS-sectorverdeling.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van valutawisselkoersen.

Het fonds belegt een groot deel in financiële instrumenten welke noteren in andere valuta dan euro en is als gevolg hiervan blootgesteld aan een significant valutarisico.

Het overzicht van het fondsvermogen naar valuta is gebaseerd op data waarbij de valuta van notering als basis wordt genomen.

Valutarisico per 31-12-2018

(bedragen x € 1.000)

	Bruto positie	Valuta- contracten	Netto positie	Netto positie in % van NAV
Amerikaanse dollar	302.782	-	302.782	48,9
Euro	119.096	-115	118.981	19,3
Japanse yen	67.168	116	67.284	10,9
Britse pond	39.921	-	39.921	6,5
Overig	88.956	-	88.956	14,4
Totaal	617.923	1	617.924	100,0

Valutarisico per 31-12-2017

(bedragen x € 1.000)

	Bruto positie	Valuta- contracten	Netto positie	Netto positie in % van NAV
Amerikaanse dollar	330.177	-	330.177	50,0
Euro	118.720	-	118.720	18,0
Japanse yen	62.754	-	62.754	9,5
Britse pond	43.529	-	43.529	6,6
Overig	106.501	-	106.501	15,9
Totaal	661.681	-	661.681	100,0

Tegenpartijrisico

Tegenpartijrisico is het risico dat een tegenpartij in een transactie niet aan zijn contractuele verplichtingen kan voldoen. Alle aan- en verkopen in het fonds worden op basis van delivery/receipt versus payment uitgevoerd, behalve voor markten waar een andere methode als market practice wordt gehanteerd. Hiermee is het tegenpartijrisico in het fonds sterk gereduceerd.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds niet de mogelijkheid heeft de financiële middelen te verkrijgen die nodig zijn om aan de verplichtingen uit hoofde van de financiële instrumenten te voldoen. In de Terms & Conditions zijn door het fonds waarborgen opgenomen die het risico van een tekort aan liquiditeiten sterk beperken.

Kasstroomrisico

Kasstroomrisico is het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument zullen fluctueren in omvang.

Het fonds belegt zeer beperkt in financiële instrumenten waarvan de aan het fonds toekomstige kasstromen afhankelijk zijn van een variabele rente. Het fonds is als gevolg hiervan niet blootgesteld aan een significant kasstroomrisico.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen van de markttrente.

Het fonds belegt, afgezien van de mogelijkheid van korte termijn deposito's, niet in rentedragende financiële instrumenten en is als gevolg hiervan niet blootgesteld aan een significant renterisico.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat een contractpartij van een financieel instrument niet aan haar verplichtingen zal voldoen, waardoor het fonds een financieel verlies te verwerken krijgt.

Het fonds belegt een groot deel van de middelen in aandelen en is hierdoor niet blootgesteld aan een significant kredietrisico.

4. Overige vorderingen

Specificatie overige vorderingen		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	31-12-2018	31-12-2017
Rekening-courant met Stichting TKP Pensioen Treasury	1.306	-
Belastingen	750	272
Dividenden	309	227
Totaal overige vorderingen	2.365	499

Rekening-courant met Stichting TKP Pensioen Treasury

De vorderingen in rekening-courant met de Stichting TKP Pensioen Treasury staan niet volledig ter vrije beschikking. De per balansdatum resterende looptijd van de hierin opgenomen deposito's bedraagt maximaal 1 maand. Er zijn geen zekerheden gesteld. Ter beperking van het kredietrisico worden alleen deposito's aangegaan door de Stichting TKP Pensioen Treasury met tegenpartijen die voldoen aan de kredietwaardigheidscriteria op basis van een limitatieve lijst. Tot € 100 mln is de rentevergoeding Euribor 1 maand minus 0,125% per jaar met een minimum van ECB depositorente plus 0,0% per jaar en daarboven geldt een minimum van ECB deposito's minus 0,1% per jaar.

5. Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit aangehouden tegoeden bij Citibank en staan ter vrije beschikking van het fonds.

6. Fondsvermogen participanten

Mutatieoverzicht fondsvermogen participanten		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	2017
Stand begin boekjaar	661.681	-
Stortingen	-	615.648
Onttrekkingen	-41.103	-
Resultaat	-2.654	46.033
Stand einde boekjaar	617.924	661.681

Meerjarenoverzicht fondsvermogen participanten

	31-12-2018	31-12-2017
Fondsvermogen (x € 1.000)	617.924	661.681
Aantal units	5.788.884	6.141.094
Unitwaarde (in €)	106,74316	107,74644

Specificatie unithouders

<i>(in aantallen units)</i>	31-12-2018	31-12-2017
Stichting Pensioenfonds KPN	2.304.269	2.304.269
Stichting Pensioenfonds PostNL	3.171.379	3.523.589
Stichting Pensioenfonds TNT Express	313.236	313.236
Totaal	5.788.884	6.141.094

7. Schulden uit hoofde van beleggingstransacties

De schulden uit hoofde van beleggingstransacties hebben betrekking op de per rapportagedatum nog niet afgewikkelde transacties in beleggingen (aankopen).

8. Overige schulden**Specificatie overige schulden**

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	31-12-2018	31-12-2017
Rekening courant met Stichting TKP Pensioen Treasury	-	83
Te betalen beheervergoeding	912	890
Te betalen bewaarvergoeding	13	10
Te betalen accountantskosten	5	5
Te betalen kosten toezichthouder	12	20
Overige schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	15	-
Totaal overige schulden	957	1.008

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd die korter is dan een jaar.

Rekening-courant met Stichting TKP Pensioen Treasury

De schulden in rekening-courant met de Stichting TKP Pensioen Treasury bestaan uit opgenomen deposito's en schulden in rekening-courant.

9. Waardeveranderingen van beleggingen

De in onderstaande tabel opgenomen winsten en verliezen betreffen de koers- en valutaresultaten op de betreffende beleggingscategorie(ën).

Specificatie waardeveranderingen van beleggingen		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	30-03-2017 tot en met 31-12-2017
Gerealiseerde koers- en valutawinsten op aandelen en aandelenfondsen	49.988	10.876
Gerealiseerde koers- en valutaverliezen op aandelen en aandelenfondsen	-26.811	-13.715
Ongerealiseerde koers- en valutawinsten op aandelen en aandelenfondsen	47.956	66.220
Ongerealiseerde koers- en valutaverliezen op aandelen en aandelenfondsen	-79.360	-21.945
Gerealiseerde koers- en valutawinsten op valutatermijncontracten	76	584
Gerealiseerde koers- en valutaverliezen op valutatermijncontracten	-30	-413
Ongerealiseerde koers- en valutawinsten op valutatermijncontracten	1	-
Totaal waardeveranderingen van beleggingen	-8.180	41.607

10. Beheervergoeding

Specificatie beheervergoeding		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	30-03-2017 tot en met 31-12-2017
Beheervergoeding externe managers (base fee)	3.682	2.508
Beheervergoeding externe managers	3.682	2.508
Totaal beheervergoeding	3.682	2.508

De beheervergoeding (base fee) is een vergoeding per tijdsperiode die onafhankelijk is van de prestatie. De beheervergoeding (performance fee) is een prestatieafhankelijke vergoeding voor het verslaan van een benchmark.

11. Kosten

Lopende kosten factor		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	30-03-2017 tot en met 31-12-2017
Totale kosten binnen het fonds	3.924	2.661
Totale kosten	3.924	2.661
Gemiddelde intrinsieke waarde	672.292	620.668
Lopende kosten factor (LKF) <i>(% van gemiddelde intrinsieke waarde)</i>	0,58%	0,43%

De LKF is een maatstaf voor doorlopende kosten die aan het fonds in rekening worden gebracht gedurende de verslagperiode. Voor de berekening van de lopende kosten zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- De LKF geeft de verhouding weer tussen de doorlopende kosten en de gemiddelde intrinsieke waarde. De doorlopende kosten omvatten alle kosten die gedurende de verslagperiode ten laste van het fondsvermogen zijn gebracht, met uitzondering van de op- en afslagen van toe- en uittredende participanten, eventuele prestatievergoedingen, transactiekosten van beleggingen en interestkosten op bankrekeningen. In de berekening van de doorlopende kosten van het fonds zijn dan naast de kosten die rechtstreeks verantwoord worden in het fonds, tevens begrepen de doorlopende kosten van andere fondsen waarin dit fonds belegt indien relevant.
- De gemiddelde intrinsieke waarde is gebaseerd op de intrinsieke waarden op elke dag dat de intrinsieke waarde van het fonds is bepaald gedurende de verslagperiode.

Geïdentificeerde transactiekosten		
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	30-03-2017 tot en met 31-12-2017
Transactiekosten binnen het fonds	1.359	1.979
Totale transactiekosten (bruto)	1.359	1.979
Toe- en uittredingsvergoedingen	-103	-1.853
Totale transactiekosten na toe- en uittredingsvergoedingen	1.256	126
Transactiekosten <i>(% van gemiddelde intrinsieke waarde)</i>	0,19%	0,02%

Transactiekosten die samenhangen met de aan- en verkoop van beleggingen worden niet afzonderlijk getoond, maar zijn begrepen in de aan- en verkoopprijzen van beleggingen.

De transactiekosten bestaan voornamelijk uit de kosten die managers maken bij het (des)investeren en het eventueel herschikken van de portefeuille. Deze kosten bestaan uit commissies, belastingen en impliciete transactiekosten zoals spread en marktimpact. Een deel van deze kosten wordt gedekt door toe- en uittredingen van participanten.

De geïdentificeerde transactievergoedingen (voor toe- en uittredingsvergoedingen) in 2017 zijn afwijkend ten opzichte van gerapporteerd vorig jaar (€ 950 duizend) aangezien in de calculatie dit jaar tevens impliciete transactiekosten zoals spread en marktimpact zijn meegenomen.

Accountantskosten

Accountantskosten betreffen kosten voor het onderzoek naar het jaarverslag over 2018 door de onafhankelijke accountant. Naast de controle van de jaarrekening verricht de onafhankelijke accountant geen andere diensten voor het fonds.

Bewaarvergoeding

Onder bewaarvergoeding wordt verstaan de vergoeding aan de bewaarbank (custodian). Deze vergoeding is opgebouwd uit een vergoeding over de marktwaarde van het vermogen dat in bewaring is.

5.5 Overige toelichtingen

Omloopfactor		30-03-2017 tot en met 31-12-2017
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	2018	
Effecten aankopen	229.449	741.296
Effecten verkopen	268.488	130.227
Totaal van beleggingstransacties	497.937	871.523
Uitgifte participaties	-	615.648
Inkoop participaties	41.103	-
Totaal mutaties in participaties	41.103	615.648
Gemiddelde intrinsieke waarde van het fonds	672.292	620.668
Omloopfactor	68	41
<i>(Ratio)</i>		

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Op deze manier kan een indruk worden verkregen van de mate waarin er actief in de beleggingsportefeuille wordt gemuteerd als gevolg van beleggingsbeslissingen. Met deze indicator wordt een indruk verkregen van de relatieve transactiekosten.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

Totaal 1 = het totaal bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen) van het fonds.

Totaal 2 = het totaal bedrag aan transacties (uitgifte + inkopen) van deelnemingsrechten van het fonds.

X = gemiddelde intrinsieke waarde van het fonds (volgens grondslag lopende kosten factor).

Verbonden partijen

Alle transacties met verbonden partijen zijn aangegaan onder normale marktvoorwaarden. Hieronder zijn volledigheidshalve de verbonden partijen genoemd en wordt ingegaan op de overeenkomsten met de verbonden partijen.

Beheerder

Op grond van de Terms & Conditions wordt het beheer van het fonds gevoerd door AIM (de 'beheerder'), statutair gevestigd te Den Haag. Het fonds heeft zelf geen personeel in dienst. Het personeel waarvan AIM B.V. gebruik maakt, is in dienst van Aegon Nederland N.V. De kosten voor het gebruik van het personeel van de beheerder worden gedekt door de beheervergoeding die door de participanten in het fonds rechtstreeks aan de beheerder wordt betaald. Deze kosten komen dus niet ten laste van het fonds. De beheerder maakt tevens gebruik van de diensten van de Stichting TKP Pensioen Treasury alwaar voor rekening van het fonds posities in rekening-courant en deposito's kunnen worden aangehouden.

Bewaarder

Citibank Europe plc (Netherlands Branch).

De bewaarder is jegens het fonds en de participanten aansprakelijk voor het verlies van een in bewaarneming genomen financieel instrument door de bewaarder of door een derde aan wie de bewaarneming is overgedragen. De bewaarder is niet aansprakelijk indien hij kan aantonen dat het verlies het gevolg is van een externe gebeurtenis waarover hij redelijkerwijs geen controle heeft en waarvan de gevolgen onvermijdelijk waren, ondanks alle inspanningen om ze te verhinderen. De bewaarder is jegens het fonds en de participanten eveneens aansprakelijk voor alle andere verliezen die zij ondervinden doordat de bewaarder zijn verplichtingen uit hoofde van deze bewaarovereenkomst met opzet of door nalatigheid niet naar behoren nakomt. Participanten kunnen de aansprakelijkheid van de bewaarder indirect inroepen door middel van de beheerder. Indien de beheerder niet aan een dergelijk verzoek wil mee werken zijn de participanten bevoegd om de schadeclaim rechtstreeks bij de bewaarder in te dienen.

Juridisch eigenaar

Aegon Custody B.V. is juridisch eigenaar van de beleggingen. Aegon Custody B.V. is opgericht op 25 april 1991, en is een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, gevestigd op Aegonplein 50, 2591 TV te 's-Gravenhage. Zij is ingeschreven in het Handelsregister te 's-Gravenhage onder nummer 27134727. Aegon Custody B.V. is een 100% dochter van Aegon Asset Management Holding B.V.

Personeel in dienst

In de verslagperiode was er geen personeel in dienst bij het fonds.

Fiscaal

Het fonds is fiscaal transparant.

5.6 Resultaatbestemming

In overeenstemming met de Terms & Conditions zullen alle vruchten van de Fondsgoederen, daaronder mede begrepen de opbrengsten van verkopen gerealiseerd buiten het kader van inlossing (en het nettobedrag van ontvangen dividenden en andere uitkeringen op effecten, alsmede gerestitueerde Nederlandse en buitenlandse bronheffingen), worden herbelegd.

5.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op het inzicht in de jaarrekening.

5.8 Grondslagen voor de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en met inachtneming van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de door de wetgever opgestelde modellen ten behoeve van de jaarrekening voor beleggingsinstellingen. Op onderdelen zijn in de jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van die modellen, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

Bedragen luiden in euro, tenzij anders vermeld. De rapportage- en functionele valuta van het fonds betreft de euro en is vastgesteld op grond van het feit dat de participaties noteren in euro.

Een actief wordt in de balans verwerkt als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en het actief een waarde heeft waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Een post van het vreemd vermogen wordt in de balans

verwerkt, wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van een bestaande verplichting gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economisch voordeel in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Bij de waardering van activa en passiva en bij de bepaling van het resultaat over het boekjaar, zijn baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Financiële instrumenten worden verwerkt op transactiedatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties' welke als kortlopende vordering hetzij als kortlopende schuld wordt opgenomen.

Optellingen in dit jaarverslag kunnen (optische) afrondingsverschillen betreffen tot 1 positie na of voor de decimaalnotatie welke voortkomen uit het feit dat getallen veelal in duizenden worden gepresenteerd.

Economische positie

De grondslagen zijn gericht op het weergeven van de economische positie. Het risico (positief en negatief) lopen over activa door het fonds en het ter beschikking staan van activa aan het fonds, zijn beslissend voor opname op de balans. Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen.

Waardering

Activa en verplichtingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs inclusief kosten, zijnde de actuele waarde van het actief of de verplichting. Vervolgens worden de beleggingen en afgeleide financiële instrumenten, gewaardeerd tegen actuele waarde. De actuele waarde is gebaseerd op marktwaarde, tenzij anders is vermeld.

De overige posten worden gewaardeerd op basis van nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Saldering

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen.

Aan- en verkoopkosten van beleggingen

De aan- en verkoopkosten van beleggingen worden direct in het aankoopbedrag respectievelijk verkoopbedrag van de beleggingen opgenomen.

Karakter beleggingen

Alle participaties, investeringen in beleggingsfondsen, trusts en andere Fondsen voor Gemene Rekening hebben een beleggingskarakter en vormen geen groepsmaatschappij en/of deelneming in de zin van de wet.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro tegen de valutakoers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen actuele waarde. In de winst- en verliesrekening worden koersverschillen verwerkt onder Overig resultaat. Baten en lasten voortvloeiend uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum.

Belangrijke schattingen en veronderstellingen

De toepassing van de grondslagen bij het opstellen van de jaarrekening vereist dat de fondsbeheerder zijn oordeel toepast over schattingen en veronderstellingen inzake toekomstige resultaten en andere ontwikkelingen, waaronder de waarschijnlijkheid, het tijdstip en het bedrag van toekomstige transacties of gebeurtenissen. Het fonds heeft geen significante schattingen gemaakt die complexe schattingen of aanzienlijke oordeelsvorming vereisten bij de toepassing van de grondslagen voor de jaarrekening.

5.8.1 Grondslagen voor de balans

Beleggingen

Beleggingen genoteerd aan een effectenbeurs worden gewaardeerd tegen de meest recente openings- of slotkoers, of - bij gebreke daarvan - tegen de door de beheerder bepaalde reële waarde, welke wordt benaderd met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen en waarderingstechnieken. Bij deze waardering wordt de mid-prijs aangehouden. Indien financiële instrumenten op verschillende effectenbeursen zijn genoteerd, bepaalt de beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen. In geval van bijzondere omstandigheden (zoals bijvoorbeeld grote volatiliteit op financiële markten) waardoor naar de mening van de beheerder de waardering op de hierboven beschreven wijze leidt tot een waardering die niet de werkelijke waarde weerspiegelt, kan de beheerder bij de vaststelling van de waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten rekening houden met verwachte noteringen aan de hand van relevante indices op financiële markten.

Eventuele incurante en/of niet aan een effectenbeurs genoteerde beleggingen worden gewaardeerd op basis van de voor deze beleggingen meest recente beschikbare informatie waarover de beheerder beschikt. De beheerder zal zich inspannen om te beschikken over de meest recente informatie. Dit impliceert dat in tegenstelling tot beursgenoteerde beleggingen voor incurante en/of niet aan een effectenbeurs genoteerde beleggingen een mate van datering kan gelden.

Alle beleggingen worden geacht deel uit te maken van de handelsportefeuille van het Fonds.

Vorderingen

De vorderingen betreffen zaken zoals te vorderen belastingen, vastgestelde dividenden, lopende rente, vorderingen uit nog niet afgewikkelde transacties en overige vorderingen alsmede uitgezette deposito's en vorderingen in rekening-courant bij de Stichting TKP Pensioen Treasury. Deposito's worden gewaardeerd tegen nominale waarde inclusief de lopende interest per balansdatum. Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, verminderd met, indien van toepassing, de noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vordering.

Liquide middelen

Dit betreft direct opeisbare tegoeden in rekening-courant bij banken met een looptijd korter dan een jaar. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder overige schulden.

Fondsvermogen participanten

Het fondsvermogen participanten geeft de netto fondsvermogenswaarde weer van units die door de participanten in het fonds worden gehouden. De mutatie in het fondsvermogen wordt bepaald door het resultaat en toe- en uittredingen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen zaken zoals nog te betalen beheervergoedingen aan externe managers inzake base- en performance fees, schulden in rekening-courant aan banken, schulden uit hoofde van nog niet afgewikkelde transacties alsmede opgenomen deposito's en schulden in rekening-courant aan de Stichting TKP Pensioen Treasury. Deposito's worden gewaardeerd tegen nominale waarde inclusief de lopende interest per balansdatum. De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking worden kortlopende schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de kortlopende schulden.

5.8.2 Grondslagen voor de winst- en verliesrekening

Direct beleggingsresultaat

Dit betreft directe beleggingsopbrengsten uit hoofde van inkomsten uit dividend en rente. Dividenden worden verantwoord op ex-dividenddatum, rekening houdend met de niet terugvorderbare dividendbelasting.

Indirect beleggingsresultaat

Dit betreft de indirecte beleggingsopbrengsten uit hoofde van gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutakoersverschillen. Deze opbrengsten worden verwerkt in de periode waarin zij optreden of worden herkend.

De gerealiseerde waardeveranderingen en valutakoersverschillen worden bepaald als het verschil tussen de verkoopwaarde en de gemiddelde historische aankoopwaarde. De ongerealiseerde waardeveranderingen en valutakoersverschillen worden bepaald als de mutatie in de ongerealiseerde waardeveranderingen en valutakoersverschillen gedurende het boekjaar. De terugboeking van in voorgaande jaren verwerkte ongerealiseerde waardeveranderingen en valutakoersverschillen is opgenomen in de ongerealiseerde waardeveranderingen en valutakoersverschillen bij realisatie van deze resultaten.

Toe- en uittredingsvergoedingen

De participanten betalen bij toe- en uittreding een vergoeding aan het fonds. Deze vergoeding wordt verwerkt in de periode waarop zij betrekking heeft. De door het fonds ontvangen vergoedingen voor toe- en uittredingen zijn als onderdeel van het Overig resultaat opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Kosten

Kosten worden verwerkt in de periode waarop zij betrekking hebben. Aankoopkosten van beleggingen worden verwerkt in de verkrijgingprijs. Kosten die worden gemaakt bij de verkoop van beleggingen worden in mindering gebracht op de verkoopopbrengsten van deze beleggingen.

5.8.3 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode waarbij de operationele ontvangsten en uitgaven als zodanig worden gepresenteerd. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van beleggingen zijn verantwoord onder de kasstroom uit beleggingsactiviteiten. Ontvangsten en uitgaven inzake toe- en uittredingen door participanten zijn als kasstroom uit financieringsactiviteiten opgenomen. De liquide middelen in het kasstroomoverzicht omvatten de direct opeisbare tegoeden en schulden bij banken en de rekening-courant verhouding met Stichting TKP Pensioen Treasury. Deze definitie wijkt af van de definitie van de balans, waar de vorderingen in rekening-courant aan de actief zijde gepresenteerd en de schulden in rekening-courant aan de passief zijde. De verkopen worden getoond op basis van marktwaarde. Het kasstroomoverzicht is op basis van afgewikkelde transacties opgesteld. Voor beleggingen wordt op de balans de economische positie gehanteerd. De mutaties in de verloopoverzichten kunnen hierdoor afwijken van de stromen in het kasstroomoverzicht. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers van de transactie. Koersverschillen worden afzonderlijk getoond.

Groningen, 29 maart 2019

Aegon Investment Management B.V.

Coos Luning

Wouter Peters

6 Overige gegevens

6.1 Belangen van de beheerder

De directieleden van de beheerder hebben gedurende 2018 geen direct of indirect belang in het fonds dan wel in een door het fonds aangestelde externe manager gehad.

6.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de beheerder van MM Long Term Investment Fund

Verklaring over de jaarrekening 2018

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van MM Long Term Investment Fund een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het fonds op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018 van MM Long Term Investment Fund te Groningen ('het fonds') gecontroleerd.

- De jaarrekening bestaat uit:
- de balans per 31 december 2018;
- de winst-en-verliesrekening over 2018; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van MM Long Term Investment Fund zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- algemene informatie;
- profiel;
- kerncijfers;
- verslag van de beheerder;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheerder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de beheerder voor de jaarrekening

De beheerder van het fonds is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de beheerder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheerder afwegen of het fonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de beheerder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheerder het voornemen heeft om het fonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheerder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Groningen, 29 maart 2019
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. H.D.M. Plomp RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2018 van MM Long Term Investment Fund

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het fonds.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheerder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de beheerder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het fonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de beheerder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Europaweg 31
9723 AS Groningen

Postbus 5142
9700 GC Groningen

www.tkpinvestments.com

TKP Investments is onderdeel van Aegon Asset Management